

HÜMBƏT HƏSƏNOĞLU

Türkiyəyə dincəlməyə gedənlər otellərin dəniz sahilində uzanmaq üçün düzülən çarpayılarını görüblər. Onlar əvvəldən düzülür və insanlar uzanıb dəniz havası və günəş şüalarını qəbul edirlər. Hə-

KROSSVORD

yat yoldaşım ilə dəniz sahilinə düşəndə cəmi iki boş çarpayı qalmışdı. Yanımızdakı xanım və bəyi türkcə salamlayıb mən kişinin yanında, həyat yoldaşım da sol tərəfimdə uzandıq. Bu, iki orta yaşlı, slavyan görünüşlü insanlar mənə türkcə salamımı elə aldılar ki, almasaydılar ondan yaxşı olardı.

Onların davranışına sakit baxdım, sonradan məlum oldu ki, ər və arvad Moskvadan gəliblər, ikisi də professordur. Moskvalıların qalan yerlərin

insanlarına yuxarıdan baxmaqlarını hamı yaxşı bilir.

Qayıdıram əvvələ, yeni onların kim olduğunu hələ bilmədiyim zamana. Əslində onlar mənə üçün heç bir maraq kəsb etmirdilər. Arada bir türk animator mənə yaxınlaşdı və mən onunla türkcə danışdım. Qonşularımız tam əmin oldular ki, mən türkcə. Mən elə istəyirdim ki, onlar mənə türkcə olduğumu və bu cənnət yerlərin də türklərə məxsus olduğunu bir daha bilsinlər. Hə, bu iki professor

rusca krossvord həll edirdilər. Həyat yoldaşım bunların krossvord həll etdiyini görüb öz şlyapasının altından mənə xəfif gülümsədi. O, qarşıda olacaq tamaşanı çox sevirdi. O, belə tamaşaların çox şahidi olsa da, hər dəfə bunu xüsusi maraqla gözləyirdi.

(Hekayə)

Günlük papağımı üzümə qoyub uzandım. Dəniz ləpələrinin sahilə çatdıqda əmələ gətirdiyi şırıltı səsi qəlbimə xüsusi rahatlıq gətirirdi.

Krossvord və qələm xanımın əlində idi. O sualı oxuyur və əri ilə birlikdə cavab axtarırdılar. Təbii ki, mən də sual-

ları yaxşı eşidirdim. Bu professorların özlərini dartmaqları məndən çox deyəsən həyat yoldaşıma toxunmuşdu. O, öz kitabını oxusa da fikrinin məndə olduğunu dəqiq bilirdim. Mən səsimi çıxartmırdım. Qonşularımız üç sualdan birini tapanda uşaq kimi sevinirdilər və düşünürdülər ki, heyif bu türk onların necə ağıllı olduğunu başa düşmür. Növbəti sual bunları çətin vəziyyətə saldı. Yoldaşım dözməyib kitabı ilə böyrümə yavaşca toxundu, o, tamaşa görməyi arzulayırdı. Papağımı bir az üzümdən aralayıb bunların axtardığı sualın cavabını təmiz rus dilində səs-ləndirdim. Desəm ki, iki professor eyni zamanda intellek-

tual şok keçirdilər, hesab edin ki, heç nə demədim. Bunlar mənə elə baxdılar ki, altımdakı kuşetka dil açılıb danışsaydı, daha az təəccüblənərdilər. Dalınca da sualın cavabını elmi cəhətdən xırdalayanda hər ikisinin alt çənəsi sinələrinə düşdü. Arxasınca bayaqdan tapa bilmədikləri bütün sualları cavablandırdım. Yoldaşımın çiçəyi çırtmışdı, qürurla və qalibiyətlə bu iki professorun təccüb dolu sifətlərinə baxıb gülümsəyirdi.

Sirri açmalıyam, mən rus krossvordlarını çox yaxşı həll edirəm. İki ali təhsilim, on il Rusiyada yaşamağım, orada Universitet və Akademiya bitirməyim, dünyanın otuzdan

çox ölkəsində olmağım və ensiklopedik biliklərim krossvord həll etməyə çox yararlıdır.

İndi mən bu iki professoru tələbə kimi baxıb, durub çim-məyə getdim.

Qayıdanda professor qonşularım mənə ayaq üstə qarşıladılar və mənə tanış olduqlarından məmnunluqlarını bildirdilər, yoldaşım görünür mənə haqda onlara artıq məlumat vermişdi. Sonrakı günlər oteldə bizimlə qarşılaşanda professorlar bu türk oğlu ilə artıq böyük hörmət və ehtiramla salamlashırdılar.

Sumqayıt şəhəri